

De store Resultater, som det provisoriske Kirkeraad har bragt, skal jeg ikke komme ind paa; vi have ikke mærket stort til dem. Naar jeg har brugt Ordet „provisorisk“ om dette Kirkeraad, skal jeg oplyse hvorfor. I Kirkekommissionen af 1853 var der syv Mænd, som vedtog et Forslag, som de ønskede gennemført, og det begynder saaledes: „For Tiden méne vi at burde indskrænke os til at foreslaa, at der provisorisk oprettes et kirkeligt Organ med raadgivende Myndighed“ o. s. v. Derfra har jeg Ordet provisorisk. Saa gik Tiden indtil 1884, og da oprettedes et saadant Kirkeraad netop paa det Grundlag, som her var foreslaaet. Derfor brugte jeg Ordet provisorisk. Det har aldrig været fremme paa Rigsdagen, men jeg har ikke vidst, at man kunde give Diæter uden at maatte spørge den danske Rigsdag, hvorfra Midlerne dertil skulde komme, og jeg ved ikke rettere — men det vil jeg spørge det højtærede kongevalgte Medlem om — end at Raadets Medlemmer fik Diæter, naar de vare samlede. Jeg har ladet mig det fortælle, og i den Forstand mener jeg, at man gik lidt uden for Loven; thi for alle, der skulle have Løn for et Arbejde, mener jeg, der skal Bevilling til af Rigsdagen.

Stilling: Under disse Dages Forhandlinger er der jo kommet mange varme og gode Indlæg, mest af aandelig Natur, som det er rimeligt, men det mere materielle er kun i al Almindelighed blevet strejfet. Der er et enkelt Punkt, som jeg derfor gerne vil henlede den højtærede Ministers og det eventuelle Udvalgs Opmærksomhed paa, og det er med Hensyn til §§ 5 og 6, hvorledes de Udgifter skulle afholdes, der blive en Følge af, at disse Love blive bragte ud i Livet. Hvem skal afholde dem? Paa en Tid, da Kommunerne ere stærkt overbebyrdede, hvor man taler om Sparsommelighed baade i Statens og Kommunernes Virksomhed, er det jo ikke uden Nødvendighed, at man ser paa de ny Love, der bringe forøgede Udgifter, og spørger: hvor skulle Pengene komme fra? Det er ikke saa faa Udgifter, der kunne blive Følgen, navnlig af Lovforslagets §§ 5 og 6. Første Gang bestaar Valgbestyrelsen af Sognepræsten og to Menighedsmedlemmer, men de ville ikke være i Stand til at udføre det store Arbejde. Lad os tage en By paa 20,000 Indbyggere; i den vil der være ca. 8,000 Vælgere. Der maa absolut være Folk til at modtage disse Tusinder af Stemmer og udlevere de

trykte Begæringer, som skulle underskrives og atter modtages. Saa er der Trykningsudgifterne, og endelig er der Valglisterne. Det bliver navnlig første Gang et meget stort Arbejde. Enhver, som har haft med de almindelige kommunale Valg at gøre, ved, hvor store Udgifter Valg til Ligningskommissionen og Byraad kræve. Der er derfor et Punkt, som bør optages i Loven. Jeg tror ligefrem, det er en Forglemmelse, naar det ikke er sket. Vi maa jo vide, hvem der skal afholde disse Udgifter. Det kan ikke være Præsten eller Valgbestyrelsen, det bliver altsaa rimeligvis den paagældende Kommune. Der skal jo ved Valg trykkes Stemmesedler og Konvolutter, der skal opstilles Valgurner og Valgborde efter Forslaget. I en større By vil der blive mindst 20, da Valget skal afholdes paa een Dag. Udgifterne til alt dette saavel som til dem, der skulle kontrolere Valget etc., ville i en temmelig stor Kommune blive Beløb, som der maa regnes med paa det aarlige Budget. Jeg vil derfor hænstillé til den ærede Minister og det eventuelle Udvalg, at der bliver fastsat i Loven, hvorledes disse Udgifter skulle fordeles.

Maa jeg til Slutning sige, at jeg fik det Indtryk af den ærede Ministers Ord, som om han troede, at Flertallet her i Tinget ikke havde varm Sympati for Ordningen af denne Sag. Jeg tror, det er en Misforstaaelse. Jeg vil for mit personlige Vedkommende sige, at der er i dette Forslag som i de andre mangt og meget, jeg fuldt ud sympatiserer med, om jeg end ikke er blind for, at der ogsaa er noget, som rummer Fare for vor Folkekirke, men jeg haaber, det maa lykkes med nænsom Haand at skære det bort, som er galt, og faa det gode sat ind, saa at der kan komme et Resultat til Gavn for vort Folkeliv og vor Folkekirke og derigennem for det kristelige Liv i vort Samfund.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (J. C. Christensen): I Anledning af Udtalelserne af det ærede 2det kongevalgte Medlem (Goos) skal jeg gøre en enkelt Bemærkning. Det ærede Medlem forvarede sig mod den Betragtning, at han skulde have anbefalet et Begravelsesudvalg. Dette har jeg slet ikke sagt, men det ærede Medlems Udtalelser kunde kun forstås saaledes, at dette Udvalg ikke skulde behandle Sagen, men alene fremkomme med en saadan Henstilling, som det ærede Medlem talte